

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๐๒๐๔/๑๑๓๓๓๓



กวด. 174
วันที่ 26 ๕๓ ๖๙
เวลา 16.40

สค. (eMail)

ส่ง : กวด.

รับที่ : ๕7379/69

26 ส.ค. 2569 เวลา 16.36 น.



กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๙

เรื่อง ขอความเห็นชอบต่อร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลของรัฐสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน ว่าด้วยความร่วมมือด้านอาหาร การเกษตร และป่าไม้

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบให้นำเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลของรัฐสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน ว่าด้วยความร่วมมือด้านอาหาร การเกษตร และป่าไม้ พร้อมคำแปลภาษาไทย
๓. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๗/๑๔๙ ลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๙
๔. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กต ๑๒๐๖/๔๗๕ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๙

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเสนอเรื่อง ขอความเห็นชอบต่อร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลของรัฐสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน ว่าด้วยความร่วมมือด้านอาหาร การเกษตร และป่าไม้ (Memorandum of Understanding between the Government of the Member States of ASEAN and the Government of the People's Republic of China on Food, Agriculture and Forestry Cooperation) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายศษนัน วงศ์สวัสดิ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลของรัฐสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน ว่าด้วยความร่วมมือด้านอาหาร การเกษตร และป่าไม้ (Memorandum of Understanding between the Government of the Member States of ASEAN and the Government of the People's Republic of China on Food, Agriculture and Forestry Cooperation) เป็นเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ตามมาตรา ๔(๗) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ จึงต้องเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนการดำเนินการต่อไป

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

สำนักเลขาธิการอาเซียนจะดำเนินการกระบวนการลงนามในลักษณะ Ad-Referendum ให้แล้วเสร็จก่อนการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านการเกษตรและป่าไม้ ครั้งที่ ๔๘ ในเดือนตุลาคม ๒๕๖๙

๓. สาระสำคัญ ...

๓. สาระสำคัญ

๓.๑ บันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลของรัฐสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน ว่าด้วยความร่วมมือด้านอาหาร การเกษตร และป่าไม้ (Memorandum of Understanding between the Government of the Member States of ASEAN and the Government of the People's Republic of China on Food, Agriculture and Forestry Cooperation: MOU ASEAN-China) ได้ลงนามเมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ ณ กรุงฮานอย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม มีอายุ ๕ ปี ได้สิ้นสุดอายุลงเมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๖ ทั้งนี้ MOU ASEAN-China สามารถต่อระยะเวลาได้อีก ๕ ปี โดยต้องได้รับความเห็นชอบเป็นลายลักษณ์อักษรจากประเทศสมาชิกและประเทศคู่ภาคีก่อนวันสิ้นสุดอายุ อย่างไรก็ตาม แม้ในเดือนเมษายน ๒๕๖๖ ประเทศสมาชิกอาเซียนและฝ่ายจีนจะเห็นพ้องในหลักการที่จะต่ออายุ MOU ASEAN-China ผ่านการจัดทำตราสารขยายระยะเวลา (Instrument of Extension: IoE) โดยให้ดำเนินการให้สามารถลงนามได้ทันการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านการเกษตรและป่าไม้ ครั้งที่ ๔๕ ในเดือนตุลาคม ๒๕๖๖ แต่เนื่องจากหลายประเทศสมาชิกไม่สามารถดำเนินการกระบวนการภายในได้ทันตามกำหนด ประเทศสมาชิกอาเซียนจึงมีมติมอบหมายให้สำนักเลขาธิการอาเซียนจัดทำร่าง MOU ASEAN-China ฉบับใหม่ขึ้นมาทดแทน

๓.๒ ร่าง MOU ASEAN-China ฉบับใหม่ ได้เพิ่มสาธารณรัฐประชาธิปไตยติมอร์-เลสเต ซึ่งเป็นสมาชิกใหม่ของอาเซียน เป็นภาคีร่วมลงนามในบันทึกความเข้าใจฉบับดังกล่าว นอกจากนี้ ยังได้ปรับปรุงสาระสำคัญของความร่วมมือจากเดิมที่มุ่งเน้นการแลกเปลี่ยนข้อมูล การวิจัย และการฝึกอบรมด้านการเกษตรและประมง ให้มีความครอบคลุมและทันสมัยยิ่งขึ้น โดยขยายขอบเขตความร่วมมือด้านป่าไม้ (Forestry) และเพิ่มประเด็นความร่วมมือใหม่ที่สอดคล้องกับการพัฒนาภาคเกษตรในปัจจุบัน โดยมีสาขาความร่วมมือ ดังนี้

- ๑) ส่งเสริมการพัฒนาสีเขียว นวัตกรรม และเกษตรอัจฉริยะต่อสภาพภูมิอากาศ เพื่อเพิ่มผลิตภาพและใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน
- ๒) ส่งเสริมการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนและการค้าผลิตภัณฑ์ป่าไม้อย่างถูกกฎหมาย
- ๓) เสริมสร้างความร่วมมือด้านห่วงโซ่อุปทานเกษตร การรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ระบบเตือนภัย การประกันภัย และการจัดการความเสี่ยงจากอุทกภัยและภัยแล้ง
- ๔) ร่วมมือควบคุมโรคและศัตรูพืชข้ามพรมแดน และบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและป่าไม้อย่างยั่งยืน
- ๕) ส่งเสริมการวิจัยและการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านอาหาร เกษตร ป่าไม้ นโยบาย และกฎระเบียบทางการค้า
- ๖) แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ พัฒนาศักยภาพ และประยุกต์ผลงานวิจัย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดการสูญเสียและขยะอาหาร และรับมือภัยพิบัติ
- ๗) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและสารสนเทศด้านอาหาร เกษตร และป่าไม้ รวมถึงพัฒนาทักษะดิจิทัลของเกษตรกรรายย่อยและธุรกิจเกษตร
- ๘) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและพัฒนาศักยภาพของผู้ผลิตและ SMEs ด้านเกษตร ป่าไม้ ประมง และอาหาร รวมถึงพัฒนาห่วงโซ่คุณค่าและการรวมกลุ่มอุตสาหกรรมในชนบท
- ๙) เสริมสร้างความร่วมมือด้านความปลอดภัยอาหาร มาตรฐาน การตรวจสอบรับรอง การพัฒนาตราสินค้า และการรับรองมาตรฐานสากล
- ๑๐) ส่งเสริมคุณภาพและความปลอดภัยของสินค้าเกษตรและประมง รวมถึงความร่วมมือด้านมาตรฐาน การรับรอง และการพัฒนาตราสินค้า
- ๑๑) แลกเปลี่ยนข้อมูลด้านกฎหมายและนโยบายป่าไม้ และร่วมป้องกันการตัดไม้ การค้า และการใช้ผลิตภัณฑ์ไม้อย่างผิดกฎหมาย โดยเฉพาะพื้นที่ชายแดนจีน

๑๒) ส่งเสริม ...

๑๒) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างเกษตรกรและหน่วยงานด้านเกษตร ป่าไม้ และ ประมง เพื่อพัฒนาชนบทและลดความยากจน

๑๓) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนรุ่นใหม่ในภาคเกษตรและประมง เพื่อรับมือปัญหา เกษตรกรและชาวประมงสูงอายุ

๑๔) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและระบบตรวจสอบย้อนกลับดิจิทัล เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพ การปรับตัวต่อสภาพภูมิอากาศ และความยั่งยืนของภาคเกษตรและประมง

๑๕) ส่งเสริมการสื่อสารและประสานนโยบายผ่านกรอบความร่วมมืออาเซียน-จีน ด้านการเกษตร

๑๖) เสริมสร้างความร่วมมือด้านอาหาร เกษตร และประมงภายใต้กรอบภูมิภาค และอนุภูมิภาค เช่น อาเซียนบวกสาม GMS และแม่โขง-ล้านช้าง

๑๗) ส่งเสริมความร่วมมือด้านอาหาร เกษตร และประมงในสาขาอื่น ๆ ที่ประเทศภาคี เห็นชอบร่วมกัน

อนึ่ง ร่าง MOU ASEAN-China ฉบับใหม่นี้ ได้รับความเห็นชอบจากประเทศสมาชิกอาเซียนแล้วเมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๘ และจากฝ่ายจีนเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๘ ตามลำดับ

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

บันทึกความเข้าใจฉบับนี้ จะเป็นกรอบความร่วมมือในการส่งเสริมและพัฒนาความร่วมมือ ด้านการเกษตรระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนและสาธารณรัฐประชาชนจีน ในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ เทคโนโลยี และการพัฒนาศักยภาพบุคลากร รวมถึงการหารือประเด็นด้านการเกษตรที่ทั้งสองฝ่ายให้ความสำคัญ ร่วมกัน เพื่อนำไปสู่ผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมในการพัฒนาภาคการเกษตรของทั้งสองฝ่ายอย่างยั่งยืน

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้ ไม่มี

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖.๑ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๗/๑๔๙ ลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๙ ให้ความเห็นต่อร่างบันทึกความเข้าใจว่า สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา พิจารณาเรื่องดังกล่าว ประกอบกับมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และหลักเกณฑ์ การพิจารณาตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๖-๗/๒๕๕๑ และที่ ๓/๒๕๖๐ แล้วเห็นว่าร่างบันทึกความเข้าใจ จัดทำขึ้นระหว่างรัฐสมาชิกประชาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน มีสาระสำคัญเป็นการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศผู้เข้าร่วมในสาขาต่าง ๆ ด้านอาหาร การเกษตร และป่าไม้ โดยมีได้มีการใช้ถ้อยคำที่มุ่งหมายให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างกันตามกฎหมายระหว่างประเทศ ประกอบกับความในย่อหน้า ๑.๑ ของร่างบันทึกความเข้าใจ ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า ผู้เข้าร่วมตกลงที่จะเสริมสร้างความร่วมมือในด้านอาหาร การเกษตร และป่าไม้ โดยสมัครใจ เท่าเทียม เป็นประโยชน์ร่วมกัน และไม่มีผลผูกพัน ทางกฎหมายภายใต้เงื่อนไขของบันทึกความเข้าใจ และกฎหมาย กฎ ระเบียบ และนโยบายที่บังคับใช้ในแต่ละ ประเทศผู้เข้าร่วม กรณีจึงไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๖.๒ กระทรวงการต่างประเทศ ได้มีหนังสือ ที่ กต ๑๒๐๖/๔๗๕ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๙ ให้ความเห็นว่าไม่มีข้อขัดข้องต่อสารัตถะและถ้อยคำโดยรวมของร่างบันทึกความเข้าใจ หากกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ ในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้ว เห็นว่ามีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของไทย สามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนสอดคล้องกับพันธกรณีของไทยภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศ

ที่เกี่ยวข้อง ...

ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว และร่างบันทึกความเข้าใจ ไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ และเห็นควรพิจารณาเสนอร่างบันทึกความเข้าใจ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ ตามมาตรา ๔ (๓) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๗. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๘. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ/คณะกรรมการเจ้าของเรื่อง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว เห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

ดังนี้

๘.๑ ให้ความเห็นชอบต่อร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลของรัฐสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน ว่าด้วยความร่วมมือด้านอาหาร การเกษตร และป่าไม้ ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องแก้ไขร่างบันทึกความเข้าใจดังกล่าวในประเด็นที่ไม่ใช่สาระสำคัญ หรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาดำเนินการได้โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีก

๘.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ลงนามในบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลของรัฐสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนว่าด้วยความร่วมมือด้านอาหาร การเกษตร และป่าไม้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ



(นายสุริเยะ จิริงเรืองกิจ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักการเกษตรต่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๑ ๙๓๐๘

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๖๙๙๖